

Ku pôžičke patrí aj memorandum s podmienkami a to cyperské je skutočne obsiahle. Základnou podmienkou je stav verejných financií.

Ešte stále sa však rieši primárna otázka, čo s účtami v dvoch potopených bankách. Laiki je už viac-menej jasná, z peňazí nad 100 000 eur nebude takmer nič.

Neprijemnosť sa stala aj čerstvo rezignovanému francúzskemu ministrovi pre rozpočet Jerome Cahuzacovi. Jeden z hlavných verbálnych bojovníkov proti daňovým rajom a propagátor Hollandeho 75% dane bol obvinený.

Cyperské karty sa pomaly vykladajú na stôl. Politici budú mať menej miesta na nohy. Špirála lží francúzskeho ministra. Kto bude ďalší?

Cyperská odysea sa dostáva do druhej fázy. Najväčšia búrka prehrmela, teraz prichádza možno pokojnejšia, ale určite bolestivejšia časť. Trojku ako vždy doplnil ten tretí člen, MMF. Z 10 miliardového balíka zatahne zhruba miliardu, ostatné pôjde cez euroval. Tri štvrtiny sa použijú na refinancovanie existujúceho dlhu, zvyšok je nový dlh.

Ku pôžičke patrí aj memorandum s podmienkami a to cyperské je skutočne obsiahle. Základnou podmienkou je stav verejných financií. Do roku 2017 má krajina dosiahnuť prebytok 4% HDP, čo znie reálne asi ako cesta na Jupiter. Posledné roky sa krajina pohybovala v deficitoch 4-6%. Pád finančného sektora a strata peňazí firmami, ktoré mali účty v postihnutých bankách, prehĺbi recesiu, v ktorej sa Cyprus nachádza.

Aby krajina plánované prebytky dosiahla, Trojka načrtla takmer 25 strán podmienok. Nájde tam očakávané veci, ako zvýšenie korporátnej dane z 10% na 12,5%, či predĺženie veku odchodu do dôchodku. Ale aj bombóniky – napríklad zrušenie práva verejných činiteľov na prvú triedu pri vnútro kontinentálnych letoch.

Ešte stále sa však rieši primárna otázka, čo s účtami v dvoch potopených bankách. Laiki je už viac-menej jasná, z peňazí nad 100 000 eur nebude takmer nič. Ale ani vkladatelia v Bank of Cyprus sa nemôžu tešiť. Hoci prvotné odhady hovorili o stratách okolo 20%, realita je oveľa horšia. Viac ako tretina každého vkladu sa zmení na (pravdepodobne bezcenné) akcie banky, zvyšok nepôjde dlhé roky vytiahnuť. Reálne straty disponibilnej hotovosti sa tak približujú aj tu ku 100%.

Pritvrdzujú sa aj prvé obvinenia. Prezident Anastasiades zatiaľ hnev-livo odvracia obvinenia, že jeho rodina presunula peniaze z cyperských bánk chvíľku pred ich pádom. Minister financií Sarris po pár týždňoch vo funkcii rezignoval pod palbou obvinení. Ako bývalý šéf Laiki (áno, tej skrachovanej banky) vraj odpustil množstvo dlhov firmám napojených na cyperskú politickú scénu. Politikom sa nedá príliš veriť. A medzi nich môžeme zaradiť aj centrálnych bankárov. Ako inak si vysvetliť, že do poslednej chvíle uisťovali vkladateľov aj verejnosť, že je všetko v poriadku? Ak nie klamstvom, tak jedine hlúposťou, vyberte si čo je horšie.

Neprijemnosť sa stala aj čerstvo rezignovanému francúzskemu ministrovi pre rozpočet Jerome Cahuzacovi. Jeden z hlavných verbálnych bojovníkov proti daňovým rajom a propagátor Hollandeho 75% dane bol obvinený, že na švajčiarskom účte ukrýl 600 000 eur. Hoci sa spočiatku vykrúcal, nakoniec sa zlomil. „Chytil som sa v špirále svojich lží, som zničený svojou vinou!“ Hollandeho 75% daň zatiaľ hrozí likvidáciou francúzskej futbalovej ligy, keďže väčšina hviezdnych hráčov sa stáva pre kluby extremne drahou. Už pred rokom prezident francúzskej ligy varoval, že daň bude mať za následok útek špičkových francúzskych futbalistov do okolitých krajín a z majstra sveta z roku 1998 spraví republiku hrajúcu druhotriedny futbal „s krajinami ako

Grécko sa aspoň na chvíľu dostalo do tiena svojho ostrovného bratranca. V krajine pokračuje vytváranie gigantického bankového molochu spojením National Bank a Eurobank.

Slovinsko a jemu podobnými“.Ale aby sme neboli na Francúzov len zlí. Po zvýšení či vymyslení kopy nových daní bola odpoveďou len zvýšená nezamestnanosť a zhoršený deficit. Hollandeho administratíva preto pripravila aj opatrný balík pro-trhových opatrení. Je v ňom uvoľnenie udeľovania stavebných povolení, zrýchlené vyplácanie faktúr dodávateľom štátu, zníženie počtu rozpočtových organizácií, alebo zaujímavé pravidlo, že pri každom zavedení novej regulácie musí byť zrušená nejaká existujúca.

Grécko sa aspoň na chvíľu dostalo do tiena svojho ostrovného bratranca. V krajine pokračuje vytváranie gigantického bankového molochu spojením National Bank a Eurobank. Miesto toho, aby sa zlikvidovali zlé časti a nechali dobré, Gréci sa snažia spojiť krivého a čaptavého, dúfajúc, že výsledok dokáže kráčať rovno. Pripomína vám to niečo? Áno, presne to isté spravili Španieli, keď vláda pospájala krachujúce banky (známe ako cajas) do jedného gigantu s menom Bankia. Ten neprežil ani dva roky a jeho akcionárom ostali len oči pre plač, keď stratili 96% investície. Pod pojmom akcionári si predstavte 350 000 obyčajných ľudí, ktorí uverili sladkým rečiam. Viacerí z nich trpeli Alzheimerom a niektorí sa dokonca nevedeli ani podpísať.

Kto bude teda tým ďalším na holenie? Slovinsko? Najväčšie banky majú podiel zlých úverov 15-20% a keďže sú štátne, nemajú matku, ktorá by ich rekapitalizovala. Vláda tvrdí, že to zvládnu bez pomoci. Uvidíme, čo spravia, keď sa o pár mesiacov dostaví splatnosť časti slovinského dlhu. Malta? Tamojší bankový systém je rovnako nafúknutý ako cyperský, ale vraj neinvestovali tak zle ako Cyperčania. Luxembursko? Jeho bankový systém má veľkosť 2100% HDP, čo je 3x viac ako bola veľkosť cyperského. Ale väčšinu tvoria zahraničné banky. Jednoducho, každý má svoju výhovorku, ktorou investorom odkazuje, že ich krajine sa dá veriť.

Chart 2: Fiscal Position & Bank Assets in 2012 (%GDP)

	Government Debt	Fiscal Balance	Bank Assets	GDP as % of EZ
Cyprus	84	-4.9	716	0.2
Estonia	10	-0.5*	109	0.2
Luxembourg	21	-1.5*	2107	0.5
Malta	73	-2.6*	760	0.1
Slovenia	48	-4.2	144	0.4
Slovakia	51	-4.8*	81	0.8

Source – Eurostat, *estimates from EC's latest *Economic Forecasts*

Aj veľkí majú svoje problémy. Pred pár mesiacmi kolovali reči, že jedna z kľúčových bánk v Európe ukryla straty 12 miliárd dolárov, aby sa vyhla bailoutu.

Aj veľkí majú svoje problémy. Pred pár mesiacmi kolovali reči, že jedna z kľúčových bánk v Európe ukryla straty 12 miliárd dolárov, aby sa vyhla bailoutu. Neboli to nakoniec len také reči, nemecká centrálna banka oficiálne spustila vyšetrovanie Deutsche Bank v tejto záležitosti.

Minulý týždeň sme spomínali, že Komisia žiada od občanov dodatočných 11,2 miliardy eur na financovanie svojich programov. To našťvalo nielen tradične opozičnú Britániu, ale najnovšie aj Holandsko. Minister financií Dijsselbloem odkázal, že Komisia si má peniaze nájsť ušetrením niekde inde. Európske programy štvú kde koho.

Zdravo našťvaný zvyšok týždňa želá

Martin Vlachynský